

Sialoendoskopija kā minimāli invazīva ārstēšanas un diagnostikas metode obstruktīvām siekalu dziedzeru slimībām

Kaspars Stāmers, Andrejs Skaģers, Solveiga Ozoliņa

Rīgas Stradiņa universitāte, Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas katedra, Latvija

Ievads. Siekalu dziedzeru obstruktīvās slimības ir bieži sastopamas, un viena no biežākajām obstruktīvajām slimībām ir siekalu dziedzeru un izvadu akmeņi. Visbiežāk tos sastop zemžokļa dziedzeri un tā izvadā. Ārstēšanas metodes variē no simptomātiskas terapijas līdz pat dziedera izņemšanai, kas atkarīga no akmens izmēra, lokalizācijas un slimības simptomiem un gaitas. Siekalu dziedzeru un to izvadu endoskopija ir uzskatāma par minimāli invazīvu alternatīvu obstruktīvo slimību ārstēšanā.

Darba mērķis. Iepazīstināt ar sialoendoskopijas iespējām, ārstējot obstruktīvās siekalu dziedzeru slimības. Prezentēt iegūtos rezultātus, ārstējot 40 pacientu, izmantojot sialoendoskopiju.

Materiāls un metodes. Izmantojot sialoendoskopiju, ir ārstēti 40 pacienti ar obstruktīvām siekalu dziedzeru slimībām un veiktas arī diagnostiskas lielo siekalu dziedzeru un to izvadu izmeklēšanas. Izmantotā tehnika ir *Karl Storz* 1,3 mm un 1,6 mm sialoendoskopi "3 in 1". Izmantoti siekalu dziedzeru izvadu buži, rokas mikrourbji 0,4 mm diametrā un sialolītu evakuācijas groziņi.

Rezultāti. Sialoendoskopija uzskatāma par minimāli invazīvu ārstēšanas metodi obstruktīvām siekalu dziedzeru slimībām un kā diagnostikas metode neskaidras etioloģijas siekalu dziedzeru slimībām. 80% gadījumu tika veiksmīgi atrisināti ar sialoendoskopijas metodi. Metodes trūkums ir dārgā pašizmaksa, ko pašlaik slimokase nesedz.

Secinājumi. Sialoendoskopijas metodes izmantošana ārstēšanā būtiski uzlabo dzīves kvalitāti pacientiem ar obstruktīvām siekalu dziedzeru slimībām salīdzinājumā ar konvencionālo ķirurģisko ārstēšanu. Ir ievērojami saīsināts pēcooperācijas periods salīdzinājumā ar konvencionālo ķirurģisko ārstēšanu.